

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ
ТЕРИТОРІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ,
РОЗТАШОВАНЕ У МІСТІ МИКОЛАЄВІ
(ТУ ДБР у м. Миколаєві)

E-mail: official@mk.dbr.gov.ua

вул. Погранична, 9, м. Миколаїв, 54020
сайт: dbr.gov.ua

код ЄДРПОУ 42341034

ПОВІДОМЛЕННЯ

про зміну раніше повідомленої підозри та про нову підозру

місто Одеса

«17» січня 2024 року

Слідчий другого слідчого відділу (з дислокацією у м. Одесі) Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Миколаєві, Колеснік Володимир Ігорович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 42015161010001459 від 15.03.2015, за погодженням з прокурором Одеської спеціалізованої прокуратури у сфері оборони Південного регіону, Рашевським Віталієм Валерійовичем, встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про зміну раніше повідомленої підозри у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 408 КК України та про нову підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України, відповідно до ст.ст. 36, 40, 42, 276-278, 279 КПК України, –

ПОВІДОМИВ:

Єгорова Єгора Валерійовича, 22.08.1989 року народження, уродженця м. Полярний, Мурманської області, РФ, громадянина України, українця, паспорт громадянина України серії АН № 476305, маючому індивідуальний номер платника податку 3274119151, з повною вищою освітою, раніше не судимому, зареєстрованому за адресою: Дніпропетровська область, м. Нікополь, вул. Першотравнева, 30-а, кв. 63, який на момент вчинення кримінального правопорушення проходив військову службу за контрактом на посаді командира бойової частини штурманського ракетного корвету «Придніпров'я» 1 бригади надводних кораблів Військово Морських Сил України (військова частина А1750, яка дислокувалась за адресою Автономна Республіка Крим, м. Севастополь, Стрілецька бухта), у військовому званні «старший лейтенант», -

– про зміну раніше повідомленої підозри у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 408 КК України (в редакції Закону від 05.04.2001) – дезертирства, тобто нез'явленні на службу, з метою ухилитися від військової служби;

– про нову підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України (в редакції Закону від 05.04.2001) – державної зради, тобто діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України: перехід на бік ворога в період збройного конфлікту.

Зміст підозри:

Єгоров Єгор Валерійович підозрюється у тому, що він, будучи військовослужбовцем військової служби за контрактом та проходячи її на посаді командира бойової частини штурманського ракетного корвету «Придніпров'я» 1 бригади надводних кораблів Військово Морських Сил України (військова частина А1750), у військовому званні «старший лейтенант», в порушення ст.ст. 65, 68 Конституції України, ст.ст. 11, 16, 37 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, ст.ст. 2, 4 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, ст.ст. 1, 6, 23, 24 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», діючи умисно, 12.05.2014, не маючи будь-яких поважних причин для звільнення від обов'язків військової служби, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, з метою ухилитися від військової служби назавжди, вчинив нез'явлення на службу у визначене наказом командувача ВМС ЗС України про передислокацію військовослужбовців військової частини А1750, Директивою Міністра оборони України та Генерального штабу ЗС України від 06.05.2014 № Д-1 «Про особливості проходження військової служби військовослужбовцями Збройних Сил України, пов'язані з тимчасовою окупацією території України» місце служби (пункт прибуття) – військову частину А2238, яка дислокується за адресою: м. Одеса, вул. Приморська, буд. 26 та ухилився від військової служби, слідства та суду, приховуючи свою належність до Збройних Сил України, не повідомляючи про себе органам військового управління та правоохоронним органам, як про військовослужбовця, що не з'явився на службу, до 21.03.2015, коли був звільнений з військової служби та виключений зі списків особового складу Збройних Сил України, тобто у вчиненні кримінального передбаченого ч. 1 ст. 408 КК України – дезертирство, тобто нез'явлення з метою ухилитися від військової служби на службу у разі переведення (в редакції Закону від 05.04.2001).

Він же, підозрюється у тому, що будучи відповідно до положень ст. 13 Закону України «Про громадянство України» громадянином України, а також військовослужбовцем військової служби за контрактом на посаді командира бойової частини штурманського ракетного корвету «Придніпров'я» 1 бригади надводних кораблів Військово Морських Сил України (військова частина А1750), у військовому званні «старший лейтенант», в порушення ст.ст. 65, 68

Конституції України, ст.ст. 11, 16, 37 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, ст. ст. 2, 4 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України ст.ст. 1, 6, 23, 24 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», діючи умисно, публічно, відкрито, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, знаходячись на території військової частини А1750 з дислокацією у м. Севастополь, Автономна Республіка Крим (Стрілецька бухта), в один із днів березня 2014 року, але не пізніше 21 березня 2014 року, більш точну дату та час встановити не виявилось за можливе, здійснив перехід на бік ворога в період збройного конфлікту, чим вчинив державну зраду, тобто діяння на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України, що виразилося:

– у відмові в один із днів березня 2014 року, але не пізніше 21 березня 2014 року, більш точну дату та час встановити не виявилось за можливе, на шиківанні особового складу військової частини А1750 виконувати обов'язки несення військової служби у Збройних Силах України та заяві про намір проходити службу в збройних силах Російської Федерації;

– в переході в один з днів березня 2014 року, але не пізніше 21 березня 2014 року, більш точну дату та час встановити не виявилось за можливе, на військову службу до збройних сил Російської Федерації та проходженні військової служби у збройних силах Російської Федерації на різних посадах, у тому числі на посаді командира підводного човна «Колпино» 4 окремої бригади підводних човнів (військова частина 95200) Чорноморського флоту ЗС РФ, отже у вчиненні державної зради, тобто діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України, переході на бік ворога в період збройного конфлікту – кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України.

Стислий виклад фактичних обставин кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 408 КК України у вчиненні якого підозрюється Єгоров Є.В.

Досудовим розслідуванням встановлено, що 26 серпня 2006 року громадянин України Єгоров Є.В. присягнув на вірність народу України та з цього часу проходив військову службу в Збройних Силах України на різних посадах та у різних військових званнях.

Відповідно до наказу № 200 від 14.10.2013 старший лейтенант Єгоров Є.В. призначений на посаду командира бойової частини штурманського ракетного корвету «Придніпров'я» 1 бригади надводних кораблів Військово Морських Сил України (військова частина А1750, пункт дислокації – Стрілецька бухта, Автономна Республіка Крим, м. Севастополь).

Будучи військовослужбовцем військової служби за контрактом, старший лейтенант Єгоров Є.В., відповідно до вимог ст.ст. 11, 16, 37 Статуту

внутрішньої служби Збройних Сил України, ст.ст. 2, 4 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, ст.ст. 1, 6, 23, 24 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» був зобов'язаний:

- свято і непорушно додержуватися Конституції України та законів України, Військової присяги, віддано служити українському народові, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок;
- неухильно та беззастережно виконувати вимоги військових статутів та накази командирів (начальників);
- виявляти повагу до командирів (начальників) і старших за військовим званням, сприяти їм у підтриманні порядку і дисципліни;
- виконувати службові обов'язки, що визначають обсяг виконання завдань, доручених йому за посадою. Ці обов'язки визначаються статутами Збройних Сил України, а також відповідними посібниками, порадами, положеннями і інструкціями;
- неухильно виконати відданий йому наказ у зазначений термін та про виконання наказу доповісти командирові (начальникові), який віддав наказ, і своєму безпосередньому начальникові;
- сумлінно вивчати військову справу, зразково виконувати свої службові обов'язки, засвоювати все, чого навчають командири (начальники), та бути готовим до виконання завдань, пов'язаних із захистом Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України;
- вважатися таким, що виконує обов'язок з військової служби знаходячись на території військової частини або в іншому місці роботи (занять) протягом робочого (навчального) часу, включаючи перерви, встановлені розпорядком (розкладом занять);

Відповідно до ст. ст. 65, 68 Конституції України захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України, кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» Автономну Республіку Крим та місто Севастополь визначено як тимчасово окуповану територію України внаслідок збройної агресії Російської Федерації, встановлено особливий правовий режим на цій території, визначено особливості діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій в умовах цього режиму, додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб.

Відповідно до статті 42 IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі та додатку до неї: Положення про закони і звичаї війни на суходолі від 18.10.1907 (набрання чинності для України міжнародного договору, відбулась 24.08.1991), територія визнається окупованою, якщо вона фактично перебуває під владою армії супротивника. Окупація поширюється лише на ту територію, де така влада встановлена і здатна виконувати свої функції.

Згідно ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», дата початку окупації частини території України, зокрема Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, визначається Законом, такою датою є: 20.02.2014.

06.03.2014 Верховна Рада Автономної Республіки Крим ухвалила Постанову «Про проведення загальнокримського референдуму» від 06.03.2014 № 1702-6/14, яку рішенням Конституційного Суду України від 14.03.2014 № 2-рп/2014 визнано такою, що не відповідає Конституції України (є неконституційною), внаслідок чого вона втратила чинність. З огляду на це Верховна Рада України 15.03.2014 ухвалила Постанову «Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим», внаслідок якої парламент Автономної Республіки Крим втратив будь-яку легітимність.

Так, у березні 2014 року невстановленими на теперішній час озброєними особами у військовій формі одягу без розпізнавальних знаків було здійснено незаконне захоплення зброї та боєприпасів військових частин на території АР Крим, в тому числі військової частини А1750, яка дислокувалась в Автономній Республіці Крим, м. Севастопіль, Стрілецька бухта, у зв'язку з чим бойова та мобілізаційна готовність військової частини А1750 була підірвана.

Радюю Національної безпеки і оборони України у своєму рішенні від 23.03.2014 «Про передислокацію військових частин (підрозділів), установ та організацій Збройних Сил України, інших військових формувань і правоохоронних органів України з тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя в інші регіони України», затвердженого Указом Президента України від 24.03.2014 № 339/2014, доручено Кабінету Міністрів України невідкладно розпочати разом зі Службою безпеки України, Управлінням державної охорони України, Службою зовнішньої розвідки України передислокацію військових частин (підрозділів), установ та організацій Збройних Сил України, інших військових формувань і правоохоронних органів України з тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя в інші регіони України, забезпечивши при цьому соціальний захист військовослужбовців і працівників таких військових частин (підрозділів), установ та організацій (пункт 2 вказаного Рішення).

Пунктами 2, 3 спільної Директиви Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України від 06.05.2014 № Д-1 «Про особливості проходження військової служби військовослужбовцями Збройних Сил України, пов'язані з тимчасовою окупацією території України» визначено строк прибуття військовослужбовців Збройних Сил України із тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополь до визначених пунктів прибуття з 6 травня 2014 року до 12 травня 2014 року.

Відповідно до пункту 2 вказаної Директиви та наказу командувача ВМС ЗС України про передислокацію військовослужбовців військової частини А1750 пунктом прибуття військовослужбовців військової частини А1750 визначено військову частину А2238, яка дислокується за адресою: м. Одеса, вул. Приморська, буд. 26.

Проте, 12.05.2014 старший лейтенант Єгоров Є.В., діючи умисно, не маючи будь-яких поважних причин для звільнення від обов'язків військової служби, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, з метою ухилитися від військової служби назавжди, вчинив нез'явлення на службу у визначене наказом командувача ВМС ЗС України про передислокацію військовослужбовців військової частини А1750, Директивою Міністра оборони України та Генерального штабу ЗС України від 06.05.2014 № Д-1 «Про особливості проходження військової служби військовослужбовцями Збройних Сил України, пов'язані з тимчасовою окупацією території України» місце служби (пункт прибуття) – військову частину А2238, яка дислокується за адресою: м. Одеса, вул. Приморська, буд. 26 та ухилився від військової служби, слідства та суду, приховуючи свою належність до Збройних Сил України, не повідомляючи про себе органам військового управління та правоохоронним органам, як про військовослужбовця, що не з'явився на службу до 21.03.2015, коли був звільнений з військової служби та виключений зі списків особового складу Збройних Сил України, тобто у вчиненні дезертирства.

Наказом командувача Військово-Морських Сил Збройних Сил України від 06.04.2015 № 37 колишнього старшого лейтенанта Єгорова Є.В. звільнено з військової служби у запас за пунктом «ж» ч. 6 ст. 26 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» (у зв'язку з позбавленням військового звання в дисциплінарному порядку) та виключено зі списків особового складу Збройних Сил України з 21.03.2015.

Стислий виклад фактичних обставин кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111 КК України у вчиненні якого підозрюється Єгоров Є.В.

В один із днів березня 2014 року, більш точну дату та час досудовим розслідуванням встановити не виявилось за можливе, особовому складу військової частини А1750, в тому числі старшому лейтенанту Єгорову Є.В., було усно доведено вищезазначені обставини пов'язані з окупацією АР Крим внаслідок збройної агресії Російської Федерації та наголошено на необхідності прийняти кожним військовослужбовцем рішення щодо дотримання Військової присяги на вірність українському народові та необхідності передислокації військової частини та її особового складу на материкову територію України для подальшого проходження військової служби у Збройних Силах України.

Проте, старший лейтенант Єгоров Є.В., будучи громадянином України відповідно до ст. 13 Закону України «Про громадянство України» та документований паспортом громадянина України АН № 476305, виданим 16.02.2006 Нікопольським РВ УМВС України в Дніпропетровській області, будучи військовослужбовцем та проходячи військову службу за контрактом на посаді командира бойової частини штурманського ракетного корвету «Придніпров'я» 1 бригади надводних кораблів Військово Морських Сил України (військова частина А1750), у військовому званні «старший лейтенант», яка дислокувалась за адресою: Автономна Республіка Крим, м. Севастополь, Стрілецька бухта, в

порушення ст.ст. 65, 68 Конституції України, ст.ст. 11, 16, 37 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, ст. ст. 2, 4 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України ст.ст. 1, 6, 23, 24 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», діючи умисно, публічно, відкрито, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, знаходячись на території військової частини А1750 з дислокацією у м. Севастополь, Автономна Республіка Крим (Стрілецька бухта), в один із днів березня 2014 року, але не пізніше 21 березня 2014 року, більш точну дату та час встановити не виявилось за можливе, здійснив перехід на бік ворога в період збройного конфлікту, чим вчинив державну зраду, тобто діяння на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України, що виразилося:

– у відмові в один із днів березня 2014 року, але не пізніше 21 березня 2014 року, більш точну дату та час встановити не виявилось за можливе, на шикуванні особового складу військової частини А1750 виконувати обов'язки несення військової служби у Збройних Силах України та заяві про намір проходити службу в збройних силах Російської Федерації;

– в переході в один з днів березня 2014 року, але не пізніше 21 березня 2014 року, більш точну дату та час встановити не виявилось за можливе, до збройних сил Російської Федерації та проходженні військової служби у збройних силах Російської Федерації на різних посадах, у тому числі на посаді командира підводного човна «Колпино» 4 окремої бригади підводних човнів (військова частина 95200).

Правова кваліфікація кримінального правопорушення:

Дії Єгорова Є.В. кваліфіковано за: ч. 1 ст. 408 КК України (в редакції Закону від 05.04.2001), дезертирство, тобто нез'явлення на службу, з метою ухилитися від військової служби; ч. 1 ст. 111 КК України (в редакції Закону від 05.04.2001), державна зрада, тобто діяння, умисно вчинене громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України: перехід на бік ворога в період збройного конфлікту.

Слідчий
Другого слідчого відділу
(з дислокацією у м. Одесі)
Територіального управління
Державного бюро розслідувань,
розташованого у місті Миколаєві

Володимир КОЛЕСНИК

«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор
Одеської спеціалізованої прокуратури
у сфері оборони Південного регіону

Віталій РАШЕВСЬКИЙ

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний _____

(підпис, ініціали, прізвище)

Захисник _____

(підпис, ініціали, прізвище)

«__» год. «__» хвилин «__» _____ 20__ року.

Окрім того, підозрюваному роз'яснені його процесуальні права та обов'язки, передбачені ст. 42 КПК України, а саме:

1. Підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому статтями 276-279 цього Кодексу, повідомлено про підозру, особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

3. Підозрюваний має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;

3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави;

19) має також інші процесуальні права, передбачені КПК України.

5. Підозрюваний, має також інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.

6. Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

7. Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробачії, необхідну для підготовки досудової доповіді.

8. Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням особою, яка здійснює таке повідомлення.

Права та обов'язки підозрюваного мені повідомлені, їх зміст роз'яснений та зрозумілий. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав о «__» год. «__» хвилин «__» _____ 20__ року.

Підозрюваний _____

(підпис, ініціали, прізвище)

Права підозрюваного роз'яснив, пам'ятку вручив:

Слідчий

Другого слідчого відділу

(з дислокацією у м. Одесі)

Територіального управління

Державного бюро розслідувань,

розташованого у місті Миколаєві

Володимир КОЛЕСНИК

ПАМ'ЯТКА про процесуальні права та обов'язки підозрюваного у кримінальному провадженні

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Положення про порядок короткочасного затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину

Стаття 10. Права та обов'язки затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, мають право:

- знати, в чому їх підозрюють;
- вимагати перевірки прокурором правомірності затримання; про заявлену вимогу адміністрація місця тримання затриманих негайно повідомляє прокурора;
- оскаржити дії особи, яка провадить дізнання, слідчого або прокурора, давати пояснення і заявляти клопотання;
- звертатися зі скаргами і заявами в державні органи, громадські організації і до службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Положення;

- користуватися своїм одягом і взуттям, а також іншими необхідними предметами і речами, перелік яких визначається Правилами внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, зобов'язані додержувати вимог цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Закон України «Про попереднє ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

- на захист відповідно до кримінально-процесуального законодавства;
- на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту)

• особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника, знайомитися з правилами тримання під вартою;

• на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;

• одержувати два рази на місяць передачі або посилки та грошові перекази і передачі;

• купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;

• користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінальної справи;

• користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;

• відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їм віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

• на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

• звертатись із скаргами, заявами та листами до державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 28 років) мають право отримувати психолого-педагогічну допомогу спеціалістів центрів соціальних служб для молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді взяття під варту в зв'язку з провадженням в іншій справі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Виправно-трудовим кодексом України для виду режиму виправно-трудової колонії, призначеного їм Державним департаментом України з питань виконання покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється Державним департаментом України з питань виконання покарань. Міністерством оборони України за погодженням з Генеральною прокуратурою України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

- додержуватися порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;
- дотримуватися санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;

• бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою;

• не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;

• бережливо ставитися до інвентарю, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
  - 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
  - 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
  - 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
  - 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
  - 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
  - 7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
  - 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
  - 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
  - 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
  - 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
  - 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
  - 13) заявляти відводи;
  - 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
  - 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
  - 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
  - 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;
  - 18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.
- Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.
- Підозрюваний зобов'язаний:
- 1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;
  - 2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
  - 3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.
- ### Стаття 52. Обов'язкова участь захисника
1. Участь захисника є обов'язковою у кримінальному провадженні щодо особливо тяжких злочинів. У цьому випадку участь захисника забезпечується з моменту набуття особою статусу підозрюваного.
  2. В інших випадках обов'язкова участь захисника забезпечується у вчиненні кримінального правопорушення у віці до 18 років, - з моменту встановлення факту неповноліття або виникнення будь-яких сумнівів у тому, що особа є повнолітньою;
  - 2) щодо осіб, стосовно яких передбачається застосування примусових заходів виховного характеру, - з моменту встановлення факту неповноліття або виникнення будь-яких сумнівів у тому, що особа є повнолітньою;
  - 3) щодо осіб, які внаслідок психічних чи фізичних вад (німі, глухі, сліпі тощо) не здатні повною мірою реалізувати свої права, - з моменту встановлення цих вад;
  - 4) щодо осіб, які не володіють мовою, якою ведеться кримінальне провадження, - з моменту встановлення цього факту;

5) щодо осіб, стосовно яких передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішується питання про їх застосування, - з моменту встановлення факту наявності в особи психічного захворювання або інших відомостей, які викликають сумнів щодо її осудності;

6) щодо реабілітації померлої особи - з моменту виникнення права на реабілітацію померлої особи;

8) щодо осіб, стосовно яких здійснюється спеціальне досудове розслідування або спеціальне судове провадження, - з моменту прийняття відповідного процесуального рішення;

9) у разі укладення угоди між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості - з моменту ініціювання укладення такої угоди.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Угода про визнання винуватості може бути укладена за ініціативою прокурора або підозрюваного чи обвинуваченого.

Підозрюваний: _____

Слідчий
другого слідчого відділу
(з дислокацією у м. Одеса)
Територіального управління
Державного бюро розслідувань,
розташоване у місті Миколаєві

Володимир КОЛЕСНИК